НАШІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

ЗУСТРІТИСЯ З *ІВАНОМ ЛЕНЬО, ЛЕНЕМ* ЧИ *ЛЕНЬОМ*?

Прізвища з наголошеним закінченням ***-о*** на зразок *Іваньо́, Бадзьо́, Леньо́, Маньо́, Панцьо́, Стасьо́, Яремцьо́* для багатьох незвичні, адже вони поширені переважно на Закарпатті, і досить складні для вживання. Багато хто не відмінює їх, бо, мабуть, ототожнює з невідмінюваними прізвищами на **-о** французького походження (*Гюго, Дідро, Руссо, Пікассо*). Це помічаємо, зокрема, і на сторінках преси, напр.: *Український гурт Kozak System знають у світі. Про принципи у творчості й житті загалом та плани на майбутнє розпитуємо в Івана* ***Леньо*** *та Володимира Шерстюка* (Україна молода, 15 – 16 січня 2016). Проте вони помиляються. Відповідно до чинного «Українського правопису» чоловічі прізвища на ***-о*** (пор.: *Бойко, Собко, Нестайко*, а також *Іваньо́, Бадзьо́, Леньо́, Маньо́, Панцьо́, Стасьо́, Яремцьо́*) в українській мові потрібно відмінювати як іменники чоловічого роду ІІ відміни з таким самим закінченням (див. § 102), але прізвища *Бойко, Собко, Нестайко* та ін., основа яких закінчується на твердий приголосний, – як іменники твердої групи *батько, дядько* і под., а прізвища *Іваньо́, Бадзьо́, Леньо́, Маньо́, Панцьо́, Стасьо́, Яремцьо́* та ін. з основою на м'який приголосний – як іменники м'якої групи *неньо* (діал. *батько*), *няньо* (діал. *тато*). Але за м'якого типу відмінювання ці прізвища в давальному, орудному та місцевому відмінках мають форми, яких не вживають на Закарпатті, очевидно, тому, що вони своїм звуковим складом відрізняються від вихідного прізвища, пор.: Н. в. *Іваньо,* Д. в. *Іваневі,* О. в. *Іванем,* М. в. (на)

Іваневі. Саме тому в «Українському правописі» 1990 року і в наступних його виданнях для них зроблено виняток: дозволено вживати їх у трьох названих відмінках також із закінченнями іменників твердої групи: у давальному та місцевому – з ***-ові***, в орудному – з ***-ом***, які приєднуються до основ прізвищ на м'який приголосний (див. § 102: *Іваньо́ – Іваня́, Іваньо́ві (Іваню́)* і т.д.). Зважаючи на цей виняток прізвища з наголошеним закінченням ***-о*** потрібно відмінювати так:

Н. *Леньо́*	*Панцьо́*	*Стасьо́*
Р. *Леня*	*Панця́*	*Стася́*
Д. *Леньо́ві (Леню́)*	*Панцьо́ві (Панцю́)*	*Стасьо́ві (Стасю́)*
З. *Леня́*	*Панця́*	*Стася́*
О. *Леньо́м*	*Панцьо́м*	*Стасьо́м*
М. *(на) Леньо́ві (Леню́)*	*Панцьо́ві (Панцю́)*	*Стасьо́ві (Стасю́)*
К. *Леню́*	*Панцю́*	*Стасю́*

Отже, відповідно до чинного «Українського правопису» правильно вживати: *Зустрітися з Іваном* ***Леньо́м****; Надіслати Юрію* ***Бадзьо́ві*** *(Юрієві* ***Бадзю́****); Передати Віктору* ***Яремцьо́ві*** *(Вікторові* ***Яремцю́****); Жити при Павлу* ***Панцьо́ві*** *(Павлові* ***Панцю́****).*

Катерина Городенська

САЙТ І *ВЕБ-САЙТ* У РОДОВОМУ ВІДМІНКУ ОДНИНИ

Новітні орфографічні словники української мови подають різні закінчення родового відмінка однини для іменників *сайт* і *веб-сайт*, а саме: *сайт**а*** і *веб-сайт**у***. Фахівці вважають їх синонімічними, бо вони виражають загальне значення 'місце в Інтернеті, в інформаційному просторі'. Іменники з таким значенням у цій відмінковій формі повинні мати закінчення **-у** (див.: Український правопис, § 48, п. 2, д).

Отже, у родовому відмінку однини потрібно писати ***сайту***, ***веб-сайту***.

Катерина Городенська